

Quick scan ecologie

Noordeinde 13 te Landsmeer

26 mei 2020

Samenvatting

Voor de planlocatie aan de Noordeinde 13 in Landsmeer worden plannen ontwikkeld voor een bed en breakfast met maximaal 4 units, een woning, een boothuis en een aanlegsteiger.

Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen ontstaan.

In het bestaande woonhuis op het terrein kan de vleermuis, de huismus en de gierzwaluw niet op voorhand worden uitgesloten. Afdoend onderzoek naar het voorkomen van deze soorten is noodzakelijk.

De aanwezigheid van de Marter en de waterspitsmuis kan niet op voorhand worden uitgesloten omdat het perceel de juiste habitatypen heeft en het aan het natura 2000 gebied ligt waar deze dieren voorkomen.

Er is een kleine kans op de ringslang op de oevers van de watergang, echter een effect wordt niet verwacht. Er is geen afdoend onderzoek naar de ringslang nodig.

De planlocatie word omgeven door twee natura 2000 gebieden. Uit de berekening met Aeries blijkt dat er geen verhoogde depositie van stikstof wordt veroorzaakt.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

7 - Analyse

9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Visser en van dam
Projectnummer	19.340
Datum	26 mei 2020
Auteur	F.A. Neuteboom
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	concept

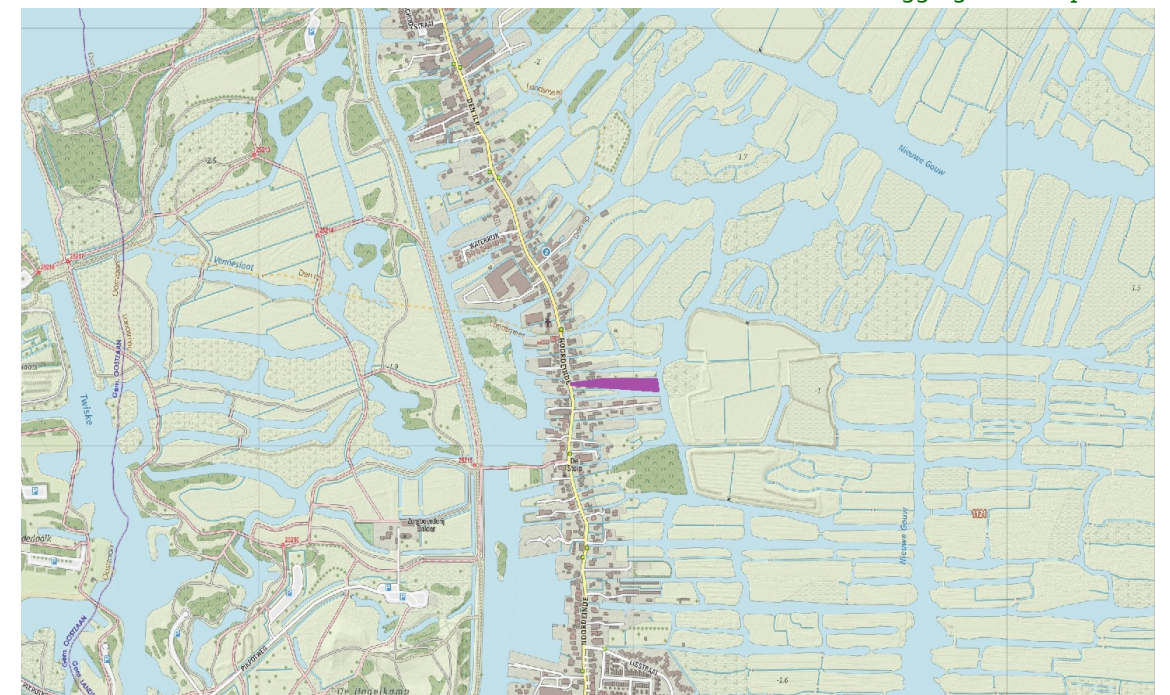
*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

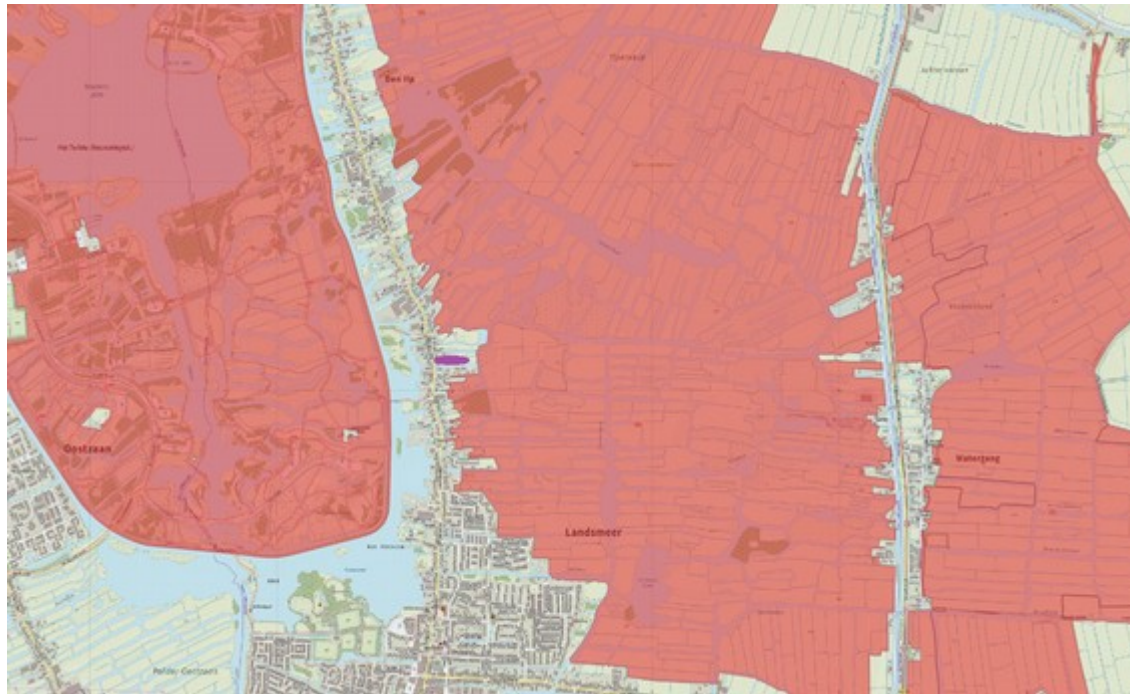
Voor de planlocatie aan de Noordeinde 13 in Landsmeer worden plannen ontwikkeld voor een bed en breakfast met maximaal 4 units, een woning, een boothuis en een aanlegsteiger. Voor de ruimtelijke plannen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 31 maart 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

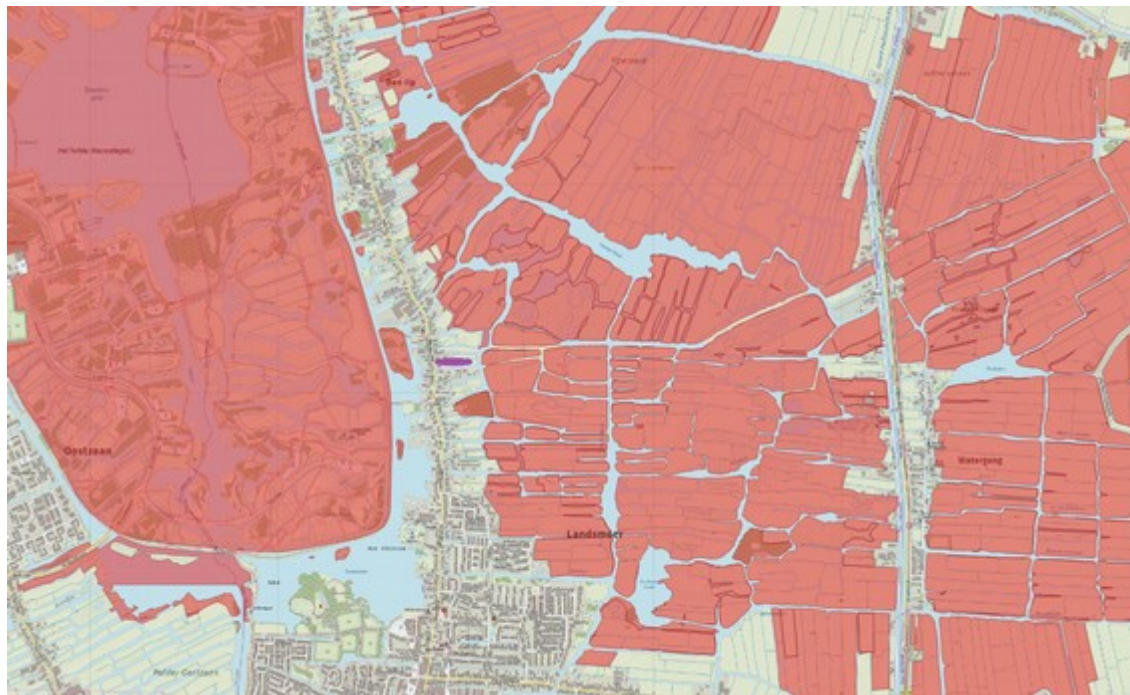
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland.

De planlocatie ligt aan de Noordeinde 13 te Landsmeer binnen de bebouwde kom. De planlocatie wordt omsloten door percelen en natura 2000 gebieden. De planlocatie ligt aan het natura 2000 gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanereld & Twiske.

De werkzaamheden die zijn voorzien bestaan onder andere uit:

- Het slopen van de huidige bebouwing
- Bouw van vier bed and breakfast units,
- Bouw van een woning
- Bouw van een botenhuis
- Bouw van een aanlegsteiger

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 31 Maart 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 31 maart 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek zijn de regionale atlanten en enkele digitale bronnen geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied. In de omgeving van Landsmeer is de waterspitsmuis en de noordse woelmuis uit het IJperveld bekend. Vooral voor de waterspitsmuis geldt dat er een groot waarnemerseffect is, ofwel bij aanwezigheid van het habitat zijn alleen de positieve of de geregistreerde afwezigheid van belang. Muizen en spitsmuizen zijn zelden gebieddekkend geïnventariseerd. De wezel en de hermelijn zijn vooral uit het Twiske gemeld. Waarschijnlijk omdat hier veel meer mensen komen en er een grotere meldkans is. Van de ringslang zijn slechts twee incidentele meldingen uit de afgelopen tien jaar bekend. Beide waarnemingen zijn gedaan in het Twiske. In tegenstelling tot de schaarse waarnemingen van marters is er voor de ringslang geen waarnemerseffect, maar is de verspreiding van de ringslang in het veenweidegebied fragmentarisch en is er hier een zeer lage dichtheid. Van oudsher komt de ringslang voor langs en op de IJsselmeerdijk, in de veenweide ten noorden van Amsterdam zijn de waarnemingen schaars. In 2017 is een soortgericht onderzoek naar marters, ringslang, noordse woelmuis en waterspitsmuis uitgevoerd binnen het perceel. Toen is de aanwezigheid van de wezel aangetoond.

Vegetatie en planten

Op de planlocatie is gras aanwezig en oeverplanten. Geen van de aangetroffen vegetatie is beschermd. Beschermde soorten zijn niet te verwachten op het perceel.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Bij het woonhuis zijn meerdere beschadigingen in het dak waargenomen. Deze zijn ideaal voor vleermuizen om binnen te komen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Om het perceel zijn watergangen te vinden. Niet is uit te sluiten dat hier vleermuizen jagen. Het pand zelf en de directe omgeving is niet geschikt als jachtgebied door de openheid van die locatie. Het pand vormt geen onderdeel van een vliegroute. Eventueel aanwezige jachtgebieden liggen buiten de invloedssfeer van het werk.

Laag beschermde zoogdieren

Op het perceel zijn algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Om de woning en de bebouwing is alleen plek voor deze dieren op de plaatsen waar geen asfalt ligt. De aanwezigheid van marters is niet uit te sluiten, Dit in verband met de ligging van de planlocatie tot het natura 2000 gebied waar deze dieren voorkomen. De aanwezigheid van de waterspitsmuis is op voorhand niet uit te sluiten om dezelfde reden.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In de woning zijn meerdere openingen waar de gierzwaluw en de huismus een nest kan hebben. Voor de overige gebouwen is de aanwezigheid van deze dieren op voorhand uit te sluiten, omdat geschikte nestplekken ontbreken.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving en de locatie kan het zijn dat er water en/of weidevogels op de planlocatie kunnen broeden.

Herpetofauna en vissen

Om de planlocatie liggen meerdere watergangen. Hier zullen vissen in voorkomen, maar geen beschermde soorten. De aanwezigheid van ringslang is niet waarschijnlijk gezien de geschiedenis van het gebied.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

In de woning kunnen huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen voorkomen. Op het terrein is de aanwezigheid van marters en in mindere mate waterspitsmuizen niet uit te sluiten.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is een geringe kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske ligt aan de planlocatie. De werkzaamheden betreffen de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van 4 bed and breakfast units, een woning, een boothuis en een aanlegsteiger. Voor de werkzaamheden worden er kranen, heistellingen en graafmachines ingezet. Gelet op de omvang van het werk en de afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kan een verhoogde depositie niet worden uitgesloten. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is uitgevoerd. Gebleken is dat er geen verhoging van de depositie wordt veroorzaakt. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen aan het perceel. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie aan de Noordeinde 13 in Landsmeer worden plannen ontwikkeld voor een bed en breakfast met maximaal 5 units, een woning, een boothuis en een aanlegsteiger. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 31 maart 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

In de woning kunnen huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen voorkomen. Op het terrein is de aanwezigheid van marters en waterspitsmuizen niet uit te sluiten. Voor bovengenoemde soorten is afdoend onderzoek noodzakelijk.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Het beschermde Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske ligt aan de planlocatie. De werkzaamheden betreffen de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van 4 bed and breakfast-units, een woning, een boothuis en een aanlegsteiger. Voor de werkzaamheden worden er kranen, heistellingen en graafmachines ingezet. Gelet op de omvang van het werk en de afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kan een verhoogde depositie niet worden uitgesloten. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is uitgevoerd, waaruit bleek dat er geen verhoogde depositie wordt veroorzaakt.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- Synbisisys alterra Natura2000.nl
- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl